Ն՝ 478 — 1879 ՇՈՒՊԱԹ 5 ՀՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՄԻ — ԻԹԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՉԻՒՆ
Միր սէնէլիք . . . 450 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 230 »
Իւչ այլըգ . . . 120 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլ.
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ
Միր սէնէլիք . . . 530 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 270 »
Իւչ այլըգ . . . 140 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
Բօսֆոր իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտաւիւլ էթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախոտ բօսֆոր իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախպ օլունճագ տըր։

2 ղրուշլուգ գայիմէ

ԹԻՐԱԼԱՆԸ ԷՖԿԱՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՆ ԻԼՄԻՆԻ ՎԷ ՄԻԼԻՈՆԻ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐ
Պէհէր սաթրը իչուն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
ԻԽԹԱՐ. Պանպա, Շիրքէթի վէ սումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհէր սրրաը 2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ. 4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյլէ

Մէվսիմը նաֆիյա սարֆը մուպահասաթ ամճանէն գոչ պուլ օլունաճաղը կիպի, սոնրա օլունմայան էլիրագ սարֆիյատէ իատէ օլունաճագ։

2 ղրուշլուգ գայիմէ

Իտարէխանէսի վէ ժաթգաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեֆֆիյէի մէվատտա հազրընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեֆֆիյէի մէքեաթիպլէն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՇՈՒՊԱԹ

ՀԱԼԸ ՀԱՅԸՐ

Տիւնքի վէ էվվէլքի կիւնքի թէլէկրաֆիարտա, բօլիթիգաճա պաղը մուհիմ հավատիսլէր եօգ տէյիլ իսէ տէ, պու կիւն Պիղճէ էն մուհիմնի թօգվիլ բլանը մատտէսի օլտուղունտան, միւճէրրէտ անտէն պահս իթմէյի թէրճիհ իթտիք։

Մէգքիւր բլանըն էվրօբա սէրմաեէտարանընտան գապուլինէ պու կիւնքի բաղար իրթէսի աղամընա գատար միւհլէթ վէրիլմիշ իսի իսէ տէ, տիւն գապուլ օլունմուշ խապերի կէլտիյի տէ մուհադդադ տըր։

Շիմտի պու բլանըն նէ օլտուղունու թապիաթը իլէ խալգ պիլա սապը պիլմէք իսթէր, վագտա 22 յունվար թարիխի օլան 466 նումէրօմուզտա պունուն նէ օլտուղունու իճմալէն պէեան իթմիշ իսիք, լաքին ճումա իրթէսի կիւնիւ Ֆոր ուէ Պոֆիր տա պունա տայիր իւչ գէլթա մուգավէլէյի բէսմիեէ սէնէտլէրինի տերճ իթմիշ իսի։

Հալպու քի պունլար ղայէթ ուղուն օլուպ, թէրճէմէլէրի պու կիւնէ եէթիշէմէզ օլտուղունտան, վէ բէմի մի տիր տէյիլ մի տիր օնու տա պիլէմէյիմիզտէն, պու կիւնլիւք թէրաֆիմիզտան պաղը թաֆսիլաթը միւգթազիեէ իլավէսի իլէ բլանըն էն էվվէլ խալգա լազըմ օլան ճիհէթինին խիւլասասընը պէր վէճհը աթի տէրճ իտէրիզ։

Էվվէլա պու բլան մուճիպինճէ տէվլէթը Ալիէյէ 200 միլեօն ֆրանգլըգ եախոտ 8 միլեօն լիրալըգ (ինկիլիզ) պիր մէպլաղ իգրազ օլունաճագ տըր, եիւզիւ 88է եիւզտէ ալթը ֆայիզ վէ պիր տէ անատան թէտիէէ օլունմագ շարթը իլէ։ Պու իսթիգրազըն էլի միլեօն ֆրանգը, իմզա թարիխինտէն իթիպարէն պիր այտա, վէ 75 միլեօնու իքինճի այտա վէ տիկէր 75 միլիօնու իւչիւնճիւ այտա թէսլիմի խազինէ օլաճագ տըր։

Ֆագաթ պու սօն վէ եէնի իսթիգրազ տէվլէթին սայը քեֆֆիյէի տուէունաթը աթիգէսինէ թագտիմ օլունուպ, պիր իմթիեազը իսթիգրազ ատտ օլունաճագ տըր։

1854, 1855, 1871 վէ 1877 իսթիգրազարընընն պաղըսը Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէրինին քէֆալէթի վէ պաղըսը տա Մըսըր վէրկիսի իլէ թէէմինաթ ալթընտա պուլունտուղունտան, պունլար մէգքիւր բլանընն խարըճընտա գալաճագ տըր։

Պունլարտան մաատա բլանա տախիլ օլան իսթիգրազլար իքի սընրքա թագսիմ օլունմուշ տուր, պիրինճի սընրքի եիւզտէ 6 ֆայիզ իլէ օլան իսթիգրազլար վէ իքինճի սընրքի եիւզտէ 5 իլէ օլանլար։

Եիւզտէ 6 ֆայիզ իլէ օլուպ, բըլանա տախիլ օլան իսթիգրազլար պունլար տըր.

Իսթիգրազ	Դիլիմ		Էֆ-էֆ
1858	5	«	76
1860	2	«	53 ½ (միրէս)
1861	8	«	68
1863	6	«	72
1865	6	«	66
1869	22½(՝)	«	54
1873	28	«	58 ½

Պունլար պալատէ մէգքիւր նէ ֆիյաթլար իլէ բիաչայա չըգարըլմըշլար իսէ, պու կիւնէտէ իշլէյիպ տէ հէնիւզ վէրիլմէմիշ օլան ֆայիզլէրի տէ իւզէրլէրինէ զամմ օլունարագ, եինէ բիաչայա չըգան օ ֆիյաթլէրի իլէ անա իտիլիպ, օ անանըն հէր եիւզինէ, եիւզտէ պէշ ֆայիզի օլան եէնի գօնսօլիտէլէր վէրիլէճէք տիր։

Մէսէլա 1858 իսթիգրազը 5 միլիօն լիրա օլուպ ֆագաթ 76 իլէ բիաչայա չըգարըլըզընտան, շիմտի անա օլաճագ իւչ միլիօն սէքիզ եիւզ պին լիրա (3,800,000) պունուն սէնէվի ֆայիզի իւչ եիւզ պին լիրա իտիւպ վէրիլմէյէն իւչ սէնէլիկի իտէր 900,000 լիրա, պու տա անա օլուպ, 76 հիսապը իլէ իտէր 684,000 լիրա վէ պունու 3,800,000 լիրայա զամմ իթթիֆիզտէ իտէր ճէման 4,484,000. իշթէ պու անանըն հէր եիւզիւնէ, եիւզտէ 5 ֆայիզի եէնի էսհամ վէրիլէճէք տիր, եանի էսկի եիւզտէ ալթը ֆայիզի էլլի սէհիմէէրինէ 44 եա 45 ատէտ պէշ ֆայիզի եէնի սէհիմ վէրիլէճէք տիր, տահա աչըզը էսկի էլլի սէհիմ եըլտա իւչ լիրա ֆայիզ կէթիրիր իսէ, եէնի սէհիմ կէթիրէճէք 2 լիրա պիր չարիյէք, պու տուր պիզիմ աղնայըշըմըզ էյէր եանըլմայօր իսէք։ Գուսուրուտա հէպ պէյլէ հիսապ օլունաճագ։

Կէլէլիմ իքինճի սընրքա քի, էսկիտէն եիւզտէ պէշ ֆայիզ իլէ օլանլար իլէ տիկէր իքի պէօյուք իսթիգրազլար տա պու սընրքա տախիլ օլմուշ տուր։

Գիզիմ գօնսօլիտ 100 միլիօն լիրա (իքի իւչ տէֆտան)
Պօն տը Թրէզօր 11 միլիօն լիրա
Շըմէն տը ֆէր 32 միլիօն լիրա

Պունլար տա բիաչայա նէ ֆիյաթլա չըգարըլմըշ իսէ, օ ֆիյաթլա անա իտիլիպ վէ ֆայիզլէրի տէ անայա զամմ օլունուպ, պունլարա տա եիւզտէ տէօրթ ֆայիզ վէրիլէճէք, չինքի միւսավաթ իւզրէ օլմագ իչիւն 6 ֆայիզ 5 է էնտիրիլտիի հալտէ 5 տախի 4 է էնտիրիլմէք լազըմ կէլիրմիշ, հալպու քի եէնի գօնսօլիտէր հէպ պիր պիչիմտէ վէ եիւզտէ 5 ֆայիզի օլաճագլարընտան հիսապ ույտուրմագ իւզրէ պունլարըն ա. նասընտան եիւզտէ եիրմի թէնզիլ օլունաճագ։

Մէսէլա էվվէլա եիւզ էսկի գօնսօլիտ սէքսէն իթիպար օլունաճագ, սանիյէն գօնսօլիտ գաչա չըգմըշ իսէ օ անա օլաճագ. ֆարզ իտէլիմ քի գըրգա չըգմըշ օլսուն, գըրգ քէրրէ սէքսէն իտէր 32,00 իւչ սէնէլիք ֆայիզի 15 իտէրսէ. տէ օտա գըրգ իլէ զամմ օլունտուգտա գալըր 6, պու տա 32 յէ զամմ օլունտուգտա, իտէր 38. պու տէմէք օլուր քի շիմտիքի եիւզտէ պէշ ֆայիզը եիւզ գօնսօլիտէ պէտէլ եինէ սաղլամ եիւզտէ 5 ֆայիզի 38 գօնսօլիտ վէրիլէճէք. լագըրտընընն աչըզը պուլաքին գօնսօլիտ իպթիտատա էյէր 40 ղրշա չըգարըլմըշ իսէ. էյէր զիատէ իսէ տահա զիատ. էքսիք իսէ տահա էքսիք վէրիլէճէք. գօնսօլիտէրին պիր գաչ տէֆա գաչա չըգարըղընը պիր էյի պիզմէտիյիմիզտէն, սահիհ պիր հիսապ վէրէմէյիպ, եալընըզ հիսապ իթմէնին եօլունու կէօսթէրմիշիզ. Գաչա չըգարըլարընը պիլէն պու թարիգէ հիսապ իտէպիլիր։

Պօն տը Թրէզօրըն հիսապը տահա գօլայ տըր, պունլար 98½ չըգարըլմըշ օլտուղունտան եիւզտէ եիրմի թէնզիլ օլունտուգտա իտէր, 78,80 պունա իւչ սէնէլիք ֆայիզի զամ օլտուգտա, իտէր 105 քիւսիւր. տէմէք քի եիւզ պօն տը Թրէզօրա 105 գօնսօլիտ վէրիլէճէք, եիւզտէ 5 ֆայիզի. Եիւզ լիրալըգ պօն տը Թրէզօր էվվէլտէն կէթիրիլէճէքտի սէնէտէ 9 լիրա ֆայիզ, շիմտի կէթիրիլէճէք 3 լիրա պիր չէյրէք։ (Քիւսիւրլըրը արամամըշըզ։)

Ամօրթիսմանը օնլարա տա, տէվլէթին պիւճճէսի սէնէվի 16 միլիօնու թէճավուզ իթթիֆի հալտէ պաշլանաճագ, եիւզտէ պիրեր ռուպ վէրիլմէէ վէ հէր միլիօն լիրատա պիրեր ռուպ արթըրըլաճագ։

Ֆոր ուէ Պոֆիրուն տերճ իթթիֆի մուգավէլէլէր բէք ուղուն շէյլեր իսէ տէ, տէվլէթ իլէ միւթահիւտ գումբանիայա այիտ շէյլեր օլտուղունտան, պիղ պու կիւնլիւք եալընըզ խալգա այիտ օլանը տերճ իսէպիլմիշիզ. պագիսինէ իլերուտէ տէվամ օլունուր։

Խիւլասասը պու տուր քի, պու եէնի բլան մուճիպինճէ պատաղին տէվլէթին տախիլի վէ խարիճի պօրճլարընա մուգապիլ եիւզտէ պէշ ֆայիզ կէթիրիր եալընըզ պիր ճինս գօնսօլիտի օլաճագ (պալատէ մէգքիւր օն էսկի իսթիգրազա պէտէլ), վէօ էսկի իսթիգրազ սէնէտատթը համիլէրինէ պալատէ պէեան օլունան հիսապլա, հէր պիրինին սէրմատէսի վէ զամմ օլունան ֆայիզինէ պէտէլ, պու եէնի գօնսօլիտէ վէրիլէճէք տիր։ Վէ հանկիսը իլէ էվվէլ եիւքսէք չըգմըշ իսէ օ չըգալաճագ, հանկիսը էտնա ֆիեաթլա չըգմըշ իսէ ազ ալաճագ։

Էկէր եանըլմաեօր իսէք աղնայըշըմըզ պու տուր, վէ եէնի գօնսօլիտէր տախի ճէման եիւզ եա եիւզ եիրմի միլեօն գատտը պիր շէյ օլուր զանն իտէրիզ։

Եաղնըշըմըզ վար իսէ սօզրա տիւզէլթիրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ա.ժամու Հավ.

(Գու. սապահէ կէլէն Ռէյթէրֆլէր)

Բարիս, 16 փեբրվար

Բէյլիի ճիւմհուր պու կիւն, Բարիսին մէճլիսի ռումումիսի վէ մէճլիսի պէյլէրի թարաֆընտան կէլէն հեէթի մէպուսէլէրի գապուլ իտէրէք, գուրա էհալիսինի գօրգութմատագ իչին, մրթէսիլանէ վէ միւէպիրանէ տավքանմալարընը քէնարլէրինէ թավսիէ էյլէմիշ տիր։

Պուքրէշ, 16 փեբրվար

Բուսանիալելարընը վէպա իլէթինէ գարը իթթիֆաղ էյլէթիքլէրը թէտատիր սէպէպիսէէս, Բուսանիա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ զուհուրա կէլէն մունազաա թէսվիէ օլունաս, վէ Բուսանիա, Ռուս ասքէրինին Տօպրուճաան կէչէրէք, վաթանլարընա ավտէթ իթմէլէրինէ միւսաատ իթտի։

Ֆիլիպէ, 16 փեբրվար

Էվրօբա գօմիսիօնու, Բուլգարիայի Շարգի թանզիմաթ լայիհասընընն Ծրնէի ֆասլընընն միւզաքէրէսինէ ռէվամ էյլէմէքտէ տիր։ Պու ֆասլը եագընտա խիթամ պուլաճագ տըր։

Ցիւնքի, 38 ինճի բաթիմատէ, շուպաթը իտարէսէ վէ իտարէյի տիքքէյլի վիլաեէթլէ տայիր օլան ալթընընը ֆասլըն լարհասը, Ֆրանսըզ գէսիսէրի թարաֆընտան թապտիմ օլունաս։ Ուսմամ մալիեէ միւալրի, մուսախսաբէն Խաս քէօյտէ վէ Զէրբանտա վուգուա կէլէն ռահվալը գօմրուհօնա պիլուիրու։ Խաքէօյտէ պիր թագըմ խալգ, չէհրի մէգքիւրտէ սաքին օլան մալիեէ տէֆթէրտարընը թարտ ու թէպերա իթմէք իսթէմիշ տիր։ Զէրբանտա տախի պիր թագըմ բաթըրտըլը խալգ, ուսմամ մալիեէ սիւտրի թարաֆընտան թէֆթիշ իչին կէօնտէրիլէն բուսուսաթ միւֆէթթըշընին իշընէ մուխալիֆէթ իթմիշ տիր։

Ֆիլիպէ վալիսի ժէնէրալ Հուպշ, պիր պէօլիւք բիտատ վէ պիր մըդտար Գազագ ասքէրիյլէ Զէրբանտա ազիմէթ իթմիշ, վէ ասայիշ ու ինթիզամը իպգա գելընտըղընը պու սաազահ պա թէլէկրաֆ պիլտիրմիշ տիր։

Փարիս (քիւչիւք պօրսա) 16 փեբր.

Ցիւզտէ պէշ ֆայիզի Ֆրանսըզ էսհամը 112 51 ½,
Օսմանլը էսհամը 12 47 ½

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տիարպէքիր վիլայէթի վալիլիեի, Ցարը շուրայը ասքէրի ազասընտան տէվլէթլու իզզէթ բաշա հազրէթլէրինէ։

Պաղտատ վիլայէթի վալիլիեի, Տիարպէքիր վիլայէթի վալիսի սապրգ տէվլէթլու Ապտիւլրահման բաշա հազրէթլէրինէ։

Շէհրիզօր վէ Սիւլէյմանիյէ ռանճագլարընընն Պաղտատտան պիթթէֆրիդ, Մուսուլ վիլայէթինէ իլհագէյլա, վալիլիի թըրհալա մութասսարրըֆը էսպագ սաատէթլու Ֆէյզի բաշա հազրէթլէրինէ իհսալէ օլունմուշ տուր։

—

Մաթբուամըզա վարիս օլան

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

Պու տէֆա թէչէպպիւս օլունան իսթիգրազընը ագա օլունտուղու, պու կիւն Բարիստէն այլնան թէլէկրաֆնամէի բէսմիտէն միւսթէպան օլմուշ տուր։ Պու իսթիգրազ պէտէլի, ճիւզի ազամընընն էվրագը նագտիյէնին քիւլլիյէն թէտավիւլտէն գալտըրըլմասընա թախսիս օլունմասընա, վէ տէօսթ եիւզիւք գայէմէյէ մուգապիլ պիր լիրա իթթա գելընմասընա տէվլէթճէ գարար վէրիլմիշ օլմաղլէ, քէյֆիյէթ շիմտիտէն ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան գելընտը։

Ֆիյ 24 Սէֆէր սէնէ 96
վէ Ֆիյ 4 Շիւպաթ սէնէ 94

Ն՝ղբրը մալէյէ
ՄԷՀԷՄՄԷՏ ՌԵԱՆԻ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—

ԳՕՆԹ ՏԸ ԹՕԳՎԻԼ ԼԱՅԻՀԱՍԸՆԸՆ ԳԱԹԻԷՆ ԳԱՊՈՒԼԻ

Ալբրղըմըզ մալիւմաթը մէվսուղէնէ նազարէն, ղազէթամըզընն 466 ընճը նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ վէ Ըսլահաթը մալիյէ սերլէվհալը պէնտիմիզտէ միւնտէրիճ, վէ հէր հալտէ բաղար իրթէսի եանի պու կիւն բէտտա վէ եախոտ գապուլ ճէվապընընն վիրուտ իտէճէկի ճումա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ պիլտիրիլմիշ օլան գօնթ տը Թօգվիլ լայիհասընը, Ֆրանսատա Գօնթուար տ'Էսպօնթ պանգասը տիրէքթօրու Մ. Սապէյրան, տիկէր պանքէրլէր թարաֆընտան գապուլ իթմիշ, վէ տէվլէթի Ալիյէեէ 8 միլեօն ինկիլիզ լիրասը իսթիգրազ վէրմէյի տերիւհտէ իտիպ, Հաթթա Ֆըրանսա խարիճիեէ նազարը վէ Սալթանաթը սէնիյէնին Բարիս սէֆիրի հազարաթը մուվաճճէհէլէրինտէ իմզալանմըշ, վէ պու խապէր, Ֆրանսա խարիճիեէ նէզարէթի թարաֆընտան Ցէրսատէթ Ֆրանսա սէֆարէթինէ, վէ քէզալիք Բարիս սէֆարէթի սէնիյէսի ճանիպինտէն Պապը Ալիեէ պա թէլէկրաֆ թէպլիղ գելընմըշ տըր։

(Թէլէկրաֆլարընընը պիր մէքթուբը ան ռահիֆէմէ պէրմ էտիլմէյ պէր։)

ԻՆԿԻԼԻԶԻՆ ԳԱՖՐԻՍԹԱՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Պու Գաֆրիսթան մուհարէպէսինէ չիմանիյէտէք չօգլուգ էհէմմիյէթ վերմէմէմիզ, պու կիւնքի կիւն քէսպ իթթիյի ճէսամէթի քէսպ իթմէզ զանընա մէպնի իտի։ Պու մուհարէպէնին սէպէպի տէ, չիմռիքի պուլունտուղու հալտա, Աֆղանիսթան սէֆէրինէ բէք պէնզէր չէյլեր օլտուգտան մատտա, պաշգա պիր ճիհէթլէ պէքիմ Աֆղանիսթանտաքինտէն տահա զիատէ էհէմմիյէթ տէ քէսպ իտէպիլիր օլտուղունտան, վէ պու իքի ճէնկ տէ Ինկիլիզ իչիւն մէսէլէյի հայաթիյէ օլուպ, բօլիթիգա ճիհէթի, Ասիայայա, Էվրոքայա վէ տօլայրը իլէ Պիղէ տէ ագս իտէպիլիր վուգուաթը վաճիպ իւլ իթինատէն օլտուղունտան, ճիւմատա կիւնքի Հայը Հազրըմըզտա վատ իթտիյիմիզ թաֆսիլաթը պու կիւն վերմէյէ մէճպուրուզ, խուսուսի իլէ բարլամէնթ բէնչէմպէ կիւնիւ աչըլմըշ օլուպ, պունուն իւզերինէ տէ սիվալ ճէվապ վագի օլաճաղընան, պաղը էվվէլիաթընը պիլտիրմէզ իսէք, օնլարտան տա պիր շէյ աղնայամազ օլուրուզ։

Պունտան ագտամ, Սալիզպիւրի-Լայարտ միւքեաթէպէսինի տէրճ իթտիյիմիզտէ, օգույանլարընը տրգգաթընը խասսէթէն տավէթ իտիւպ, օ նուսխէլերի հըթիզ կյէմէլերինի տէ իլթիմաս իթմիշ իտիք, չիւնքի չիմտի բարլամէնթ տէ անլէրին հագգընտա տա սիվալ ճէվապ վուգու պուլաճագ տըր, լաքին պու Գաֆրիսթան մուհարէպէսինի տէ անտէն մուհիմ պիր մէսէլէ ատտ իթտիյիմիզտէն, այնը թաֆսիյէ իլէ պէյանը հալէ մուպաշըրէթ իտէրիզ։

Էւրոքատան վէ Ինկիլթէրրատան Հինտիսթանա կիթմէք, իքի Օգիանուստան կէչէրէք սէքիզ օն պին միլ պիր թէհլիքէյի եօլճուլուգ օլտուղունտան, պու ուզուն եօլճուլուզու եէլքէն կէմիլէրի սէլամէթլէ պաշա չըգարմագ իչիւն եօլտա պաղը լիմանլարա ուղրաչըպ պիրազ բահաթ իթմէյէ վէ սու վէ եէյէճէք պուլմայա վէ էքսէրիա կէմիլէրինի թամիր իմէյէ տէ միւհթաճ իտիլէր։ Կէմիլէրա էւրոքա հիզաբընտան չըգտըգտան սօղրա պիզզարուր Աֆրիգա գէյըլարընտան կիթմէյէ մէճպուր օլտուգլարընտան, հաթթա պիթթին Աֆրիգայը տօլաշմալարը լազըմ կէլէճէյինտէն, ուղրայաճագլարը լիմանլարը տա հէր հալտէ Աֆրիգա գէյըլարընտա պուլմալը իտիլէր, եախօտ Աֆրիգա աչըզընտա օլան պիր իքի ատատա։ Լաքին պու ատալար ինսիպ, վէ Աֆրիգա գէյըլարը տա վահշի վէ եապանի սիահլար էլինտէ օլտուղունտան, կէմիլէր պաղը եէրտէ սու վէ եէյէճէք պուլամայըպ, պաղը եէրտէ տէ լիմանըն պիրինէ եանաչտըգտա, սիահլար էքսէրիա հիւճիւմ իտիպ կէմիյի եագարլար եա բարալարլար վէ հումուլէսինի եաղմա իտէրլէր իտի։

Հինտիսթան սէյրը սէֆայինի, եանի Հինտիսթանա կէմի կիտիպ կէլմէսի օն եէտինճի տէհրէ գատար Ֆիլէմէնկ տէվլէթի վէ գումբանիալարը էլինտէ օլուպ, պունլար կէմիլէրինին սէլամէթի վէ թիճարէթլէրինին սէրպէսթիյէթի իչիւն մէզքիւր Աֆրիգա գէյըլարընտա պիր թաղըմ լիմանլարա տահիպ օլուպ, պու լիմանլարա գալէլէր եաբարագ, ասքէրլէր իգամէթ իթտիրէրէք, ուղրայան կէմիլէրինի հէմ մուհաֆազա իտէրլէր վէ հէմ տէ լեվգիմաթը սայըրէլէրինի թէտարիք իթտիրիրլէր իտի։ Լաքին օն սէքիզնճի տէհրտէ, Հինտիսթան ախզուիթթաը Ինկիլիզլէրէ կէչտիյինտէն վէ Ինկիլիզ Հինտ գումբանիասը Ֆիլէմէնք գումբանիասընը տա պաթթըրըզընտան, պու լիմանլար վէ ատալար պիրէր պիրէր Ինկիլիզ էլինէ կէչտի վէ օնլար տահա զիատէ իսթիհքեամլար վերիպ վէ տահա զիատէ ասքէր իգամէթ իթտիրիպ, մուհաֆազայա տահա զիատէ միւգթէթիր օլտուլար։

Ֆիլէմէնկէն Ինկիլիզ կէչէն պու մագուլէ լիմանլարընն էն մուհիմմի Աֆրիգանընն էն սօն Գրպէյ ուճունտա օլան իւմիտ Պուրնու, եախօտ շիմտի եալընըզ Գ-ի թապիր օլուն պիր սեվահիլ տիր քի Աթլանթիգ Օգիանուս իլէ Հինտ Օգիանուսունու թէֆրիդ իտէն պիր պուրուն տուր։ Պու պուրունուն տահա Գրպէյսի էնկին տէնիզ վէ պու տէնիզին տահա էօթէ թէրաֆը պուղ ատնմուշ տէնիզ օլուպ, կէմիճիլէր իչիւն բէք մուխթարալը պիր եօլճուլուգ օլտուղունտան, Հինտիսթանա կիտէնկէ միլէր պուրալարա եագլաշընճա Աֆրիգա գէյըլարընտան այրըլմայըպ, պու իւմիտ Պուրնունու մութլագա թուխտուրմալը վէ օրատա պիր աղ պէքլէյիպ, միւսահատ հավահա մունթազըր օլմալը արրլար։ Մաղալլահ պուրայը թուխտուրամայարագ կէմիյի բիւզկեարա գաբարրան օլուր իսէ, էնկինէրէ վէ պուղլու տէնիզլէրէ գատար սավրուլուպ պինտէ պիրի սէլամէթ պուլամազ։

Ֆիլէմէնկլէր, իւք էվվէլ պուրայը զապթ իթթիքտէ, Հինտիսթան իչիւն նէ տէրէճէ էհէմմիյէթի օլտուղունու ալնայըպ, պիր մէթին գալէ իլէ, էթրաֆը գալէ տիվարը պիր մէշհուր տա չէհր եաբմըշլար տըր։ տէրունինտէ անպարլար, մահզէնլէր, խանլար, թիճարէթկեահլար վէ կէմի թէզկեահլարը տա պէրապէր։ Լաքին պու չէհրին պինա օլտուղու եէր, Աֆրիգանընն Գաֆրիսթան եախօտ Բեաֆիրիսթան տէնիլէն վասի պիր գըթասընընն էն ուճու տուր քի, զարպ թէրաֆը Աթլանթիգ, վէ շարգ թէրաֆը Հինտիսթան Օգիանօսու տուր։

Աֆրիգայը պիր արմատ պիչիմինէ պէնզէթտիյիմիզ հալտէ սաբ թէրաֆը պու Գաբ չէհրի օլուպ Գաֆրիսթան տախի արմատան սաբընտան էօթէսէ օլան տար եէրինէ պէնզէր, պու ճիւմլէ իլէ ուչ վասի պիր մէմալիք օլուպ, ճինս ճինս վահշի վէ ճէնկեավէր վէ էքսէրի սէյեար արապ եանի սիահ ատամլար մէաքէնի տիր քի, Հինտիսթան Օգիանուսու սէվահիլինտէ օլանլար, Գուսաս, Զուլուս, Թամպուքիս, Մամպուքիս, վէ իչէրիտէ գարատա օլանլարա, կալգաս, Մօրօլօնկաս, Պէճուանաս իսմի վերիպիր։ պունլար հէպ սիահ արապլար տըր, ֆագաթ իրի վէ գումբանիալարը պիր ճինս վէ էքսերի սըլըր վէ տավար չօպանլարը տըր, պուրալարտա ալթըն կիսիլ պագըր տէմիր վէ էլմաս մատէնլէրի տէ վար։ ֆագաթ Գաֆրլար նէ զէնաթի պիլիրլէր նէ տէ զրաաթ։

Մէդհէպլէրի տէ ֆէրէնճլէ թապիր օլուն պիր նէվի գիլբէրէսթիք տիր, եանի սապիթ պիր մատուտարը օլմայըպ, նէյէ օլսա թաբարլար, աղաճ, չայ, տէնիզ, հայվանաթ, աթէշ, կիւնէշ, մահիթապ վէ սայրրէ։ Կէլէլիմ Ֆիլէմէնկլէրէ, հէր նէ գատար Գաֆրիսթանընն էն ուճունտա պէօյլէ պիր կիւզէլ շէհր եաբմըշլար իսէ տէ, իսլթիտատէ պու շէհրտէ մահպուս կիպի գալըպ տըշարը չըգամազլար ըտը, չիւնքի շէհրտէն պիր աղ ուզանըգլայը, Գաֆրլար վուրուրլար էօլտիւրիւրլէր իտի։ Լաքին պաղըզ, պաղչէսիզ, պօսթանսըզ վէ թարլասըզ, եանի զրաաթսըզ պիր շէհրտէ եաշամագ գատիլ օլամայահաղընտան, Ֆիլէմէնքլէր կեահ ասքէր վէ կեահ բարա գուվվէթի իլէ շէհրին տըշարըսընտա արազիլէր էտինիպ, եավաշ եավաշ իչէրիյէ տօղրու եաբըմատա իտիլէր, վէ արազիլէր զայէթ միւնպիթ վէ մահսուլարընտա տա պէօյիւք քեար օլտուղունտան, էհլը թամահտան եիւզ պինէր իլէ մուհաճիրլէր կէլիպ էմլաք սահիպի օլտուլար, տայրէ պէօյիւտիւ, արապլարը զըրաաթա ալըշտըրանլար վէ խըրիսթիյան իտէնլէր տէ պուլունտու, վէ կէչէն տէհրին սօնլարընտա Ֆիլէմէնքլէր Գաբ շէհրինտէն ալթմըշ սաաթտան զիյատէ իչէրիյէ տօղրու աչըլըպ, վէ սուլագ վէ մլունպիթ եէրլէր պուլուպ վէ եէնի գասապալար վէ քէօյլէր եաբըպ, վէ սիյահլար իլէ տէ գարըշըպ պիր գաչ ճիւմհուր օլմուշլար ըտը։ Լաքին Աֆրիգանընն ճէսամէթինէ կէօրէ, ալթմըշ սաաթլըգ պիր մէսաֆէնին լագըրտըսը պիլէ օլմազ օլտուղունտան, տահա իչէրի ու օլան միլիօնլար իլէ վահշի սիյահլար պունլարա բահաթ վերմէյիպ, վէ եաղմա վէ թալանտան կէրի տուրմայըպ, Ֆիլէմէնքլէր իլէ պու վահշի սիյահլար տայիմի պիր ճէնկ վէ ճիտալ իչինտէ իտիլէր։

Կէչէն տէհրին սօնլարընտա Ֆըրանսըզ ճիւմհուրու զուհուր իտիւպ, ին իլիզէ խասմը ալուտ օլտուղունտան, Ինկիլիզլէր Հինտիսթանտան գօրգուպ, (չիւնքի Պօնապարթ Մըսրը էլինտէ թուրքիէյիտի, օնտան տօղրու Հինտիսթանա կիտէճէք իտի) վէ Ֆիլէմէնքլէր Հինտիսթան եօլունուն էն մուհիմ մէվգիի օլան Գաբ շէհրինի վէ Գաֆրիսթանը մուհաֆազա իտէմէզլէր վէ Ֆրանսըզլարըն էլինէ կէչէր խէվֆի իլէ, Գաբը տա Գաֆրիսթանը տա 1795տէ Ֆիլէմէնկլէրին էլինտէն ալտըլար։ սօղրա Ֆրանսըզ տօնանմալարընը հէպ պաթըրըպ գօրգուլարը գալմատըզընտան, 1803տէ եինէ Ֆիլէմէնքլէրէ կէրի վերտիլէր։ 1808տէ թէբրար Ֆիլէմէնքլէրտէն ալտըրար վէ 1815տէ սահիպի միւսթագիլ օլտուլար, վէ օ վագթտան պէրի էլէրինտէ գալմըշ տըր։

Պունուն իւզերինէ, Ինկիլթէրրատան տա քեար թամտը իլէ եիւզ պինէր իլէ մուհաճիրլէր պու թէրաֆլարա կէլիպ, Ֆիլէմէնքլէր տէ օրտա գալմըշ օլտուղունտան, Ինկիլիզ, Ֆիլէմէնք, Արապ, Խրիսթիյան, պութբէրէսթ, վահշի, միւթէմէտտին հէպ պիրի պիրինէ գարըշըպ, Գապիլոն կիպի պիր շէյ օլմուշ տուր։

Լաքին պու մահալտէ, պիր շէյ վար քի օնու պիլմէլի։ Տիւնեանընն պէշ գըթասընտա տա Ինկիլիզին պէօյէ պիր չօգ միսթէմլիքեաթը վար իսէ տէ, Ինկիլիզ հիւքիւմէթի, պու միսթէմլիքեաթը եալընըզ հիմայէթ իտիպ, իտարէլէրինէ գարըշմազ, նէ՛ վերկի տըր, նէ՛ բարա մասրաֆ իտէր, վէ իտարէտէ ճիւմէնսինի մուխթար պըրազը։ Գաֆրիսթանտա տա պէօյէ եաբըպ, չէհրին խարիճինտէ օլան մէմլէքէթլէրի քէնտի ահալիսինէ պըրագմըշ տըր քի, հէր պիրի պիրէր ուսուլ վէ նիզամ իլէ քէնտիլէրինի իտարէ իտէրլէր, վէ էքսէրի պաշգա պաշգա ճիւմհուրլար կիպի սիւրիւ սիւրիւ իտարէլէր ալթընտա տըրլար, ֆագաթ ճիւմլէսի տէ եինէ Ինկիլիզ միսթէմլիքեաթը վէ Ինկիլիզ թէպասը սայըրըրլար։ Ինկիլիզին պէօյէ միսթէմլիքեաթտան գաղանաճաղը, ախզ ու իթատան տըր, վերկիտէն ֆիլանտան տէյիլ տիր։ Լաքին Պիզ, պուրալարընն ատամլարը, պէօյէ շէյլերէ ագըլ իրտիրէմէյիզ։

Հէր նէ իսէ, Ինկիլիզ պու Գաբ շէհրինէ պէօյիւք էհէմմիյէթ վերմէսէ, Ինկիլիզ Գաֆրիսթան մուհարէպէսինէ չիմտիյէտէք չօգլուգ էհէմմիյէթ վերմէմէմիզ, պու կիւնքի կիւն քէսպ իթտիյի ճէսամէթի քէսպ իթմէզ զանընա մէպնի իտի։ Պու մուհարէպէնին սէպէպի տէ, չիմռիքի պուլունտուղու հալտա, Աֆղանիսթան սէֆէրինէ բէք պէնզէր չէյլեր օլտուգտան մատտա, պաշգա պիր ճիհէթլէ պէքիմ Աֆղանիսթանտաքինտէն տահա զիատէ էհէմմիյէթ տէ քէսպ իտէպիլիր օլտուղունտան, վէ պու իքի ճէնկ տէ Ինկիլիզ իչիւն մէսէլէյի հայաթիյէ օլուպ, բօլիթիգա ճիհէթի, Ասիայայա, Էվրոքայա վէ տօլայրը իլէ Պիղէ տէ ագս իտէպիլիր վուգուաթը վաճիպ իւլ իթինատէն օլտուղունտան, ճիւմատա կիւնքի Հայը Հազրըմըզտա վատ իթտիյիմիզ թաֆսիլաթը պու կիւն վերմէյէ մէճպուրուզ, խուսուսի իլէ բարլամէնթ բէնչէմպէ կիւնիւ աչըլմըշ օլուպ, պունուն իւզերինէ տէ սիվալ ճէվապ վագի օլաճաղընան, պաղը էվվէլիաթընը պիլտիրմէզ իսէք, օնլարտան տա պիր շէյ աղնայամազ օլուրուզ։

Պունտան ագտամ, Սալիզպիւրի-Լայարտ միւքեաթէպէսինի տէրճ իթտիյիմիզտէ, օգույանլարընն տրգգաթընը խասսէթէն տավէթ իտիւպ, օ նուսխէլերի հըթիզ կյէմէլերինի տէ իլթիմաս իթմիշ իտիք, չիւնքի չիմտի բարլամէնթ տէ անլէրին հագգընտա տա սիվալ ճէվապ վուգու պուլաճագ տըր, լաքին պու Գաֆրիսթան մուհարէպէսինի տէ անտէն մուհիմ պիր մէսէլէ ատտ իթտիյիմիզտէն, այնը թաֆսիյէ իլէ պէյանը հալէ մուպաշըրէթ իտէրիզ։

Էւրոքատան վէ Ինկիլթէրրատան Հինտիսթանա կիթմէք, իքի Օգիանուստան կէչէրէք սէքիզ օն պին միլ պիր թէհլիքէյի եօլճուլուգ օլտուղունտան, պու ուզուն եօլճուլուզու եէլքէն կէմիլէրի սէլամէթլէ պաշա չըգարմագ իչիւն եօլտա պաղը լիմանլարա ուղրաչըպ պիրազ բահաթ իթմէյէ վէ սու վէ եէյէճէք պուլմայա վէ էքսէրիա կէմիլէրինի թամիր իմէյէ տէ միւհթաճ իտիլէր։ Կէմիլէրա էւրոքա հիզաբընտան չըգտըգտան սօղրա պիզզարուր Աֆրիգա գէյըլարընտան կիթմէյէ մէճպուր օլտուգլարընտան, հաթթա պիթթին Աֆրիգայը տօլաշմալարը լազըմ կէլէճէյինտէն, ուղրայաճագլարը լիմանլարը տա հէր հալտէ Աֆրիգա գէյըլարընտա պուլմալը իտիլէր, եախօտ Աֆրիգա աչըզընտա օլան պիր իքի ատատա։ Լաքին պու ատալար ինսիպ, վէ Աֆրիգա գէյըլարը տա վահշի վէ եապանի սիահլար էլինտէ օլտուղունտան, կէմիլէր պաղը եէրտէ սու վէ եէյէճէք պուլամայըպ, պաղը եէրտէ տէ լիմանըն պիրինէ եանաչտըգտա, սիահլար էքսէրիա հիւճիւմ իտիպ կէմիյի եագարլար եա բարալարլար վէ հումուլէսինի եաղմա իտէրլէր իտի։

Հինտիսթան սէյրը սէֆայինի, եանի Հինտիսթանա կէմի կիտիպ կէլմէսի օն եէտինճի տէհրէ գատար Ֆիլէմէնկ տէվլէթի վէ գումբանիալարը էլինտէ օլուպ, պունլար կէմիլէրինին սէլամէթի վէ թիճարէթլէրինին սէրպէսթիյէթի իչիւն մէզքիւր Աֆրիգա գէյըլարընտա պիր թաղըմ լիմանլարա տահիպ օլուպ, պու լիմանլարա գալէլէր եաբարագ, ասքէրլէր իգամէթ իթտիրէրէք, ուղրայան կէմիլէրինի հէմ մուհաֆազա իտէրլէր վէ հէմ տէ լեվգիմաթը սայըրէլէրինի թէտարիք իթտիրիրլէր իտի։ Լաքին օն սէքիզնճի տէհրտէ, Հինտիսթան ախզուիթթաը Ինկիլիզլէրէ կէչտիյինտէն վէ Ինկիլիզ Հինտ գումբանիասը Ֆիլէմէնք գումբանիասընը տա պաթթըրըզընտան, պու լիմանլար վէ ատալար պիրէր պիրէր Ինկիլիզ էլինէ կէչտի վէ օնլար տահա զիատէ իսթիհքեամլար վերիպ վէ տահա զիատէ ասքէր իգամէթ իթտիրիպ, մուհաֆազայա տահա զիատէ միւգթէթիր օլտուլար։

Ֆիլէմէնկէն Ինկիլիզ կէչէն պու մագուլէ լիմանլարընն էն մուհիմմի Աֆրիգանընն էն սօն Գրպէյ ուճունտա օլան իւմիտ Պուրնու, եախօտ շիմտի եալընըզ Գ-ի թապիր օլուն պիր սեվահիլ տիր քի Աթլանթիգ Օգիանուս իլէ Հինտ Օգիանուսունու թէֆրիդ իտէն պիր պուրուն տուր։ Պու պուրունուն տահա Գրպէյսի էնկին տէնիզ

Գարսըն զայիֆ թէրաֆլարը.

Գարս բիչկեահընտա օն իքի թապեա, իւչ եիւզ թօր, վէ տէրունինտէ եիրմի պին նէֆէր մուհասէրէ ասքէրի պուլունտուղունտան, Գարսըն պիր կիճէտտէ ալընմասը օ գատար ինանըլմազ շէյ իտի քի, իչթիթիլիր իչթիթիլմէզ, միճերրէտ պիր խըյանէթէ համլ օլունտու։ լաքին Ռուսլարըն քիւլլի թէլէֆաթը վէ օն իքի սաաթ սիւրէն գահրամանքեարի պիր պէշի օլուն տա էօյլէ հիւճիւմ իթթսինէր։ չիւնքի այ ըշըլը ասքերի շաշըրթմայաճագ տէրէճէտտէ պիր ըշըգ օլտուղու հալտէ, կիւնսիւզ կիպի տէ տէյիլ իտի քի, ասքէրին հարէքէթի թապեալարտան կէօրիւլէպիլսին։ Իմտի հիւճիւմէ Նոյեմբերին իւչիւ թային օլունտու իսէ տէ, հավա բէք ֆէնա օլտուղունտան օն սէքիզինէ թէէխիր օլունտու։ վէ Ռուս ասքերի ուզուն պիր մուհասէրէ պէլիյէսինտէն իսէ, հիւճիւմիւ թէրճիհ իթթիքլէրինտէն, պու էմրի պէօյիւք սէվինճ վէ իչթիեագ իլէ գապուլ իթտիրէր։

Գարսըն զայիֆ թէրաֆլարը.

Գարս բիչկեահընտա օն իքի թապեա, իւչ եիւզ թօր, վէ տէրունինտէ եիրմի պին նէֆէր մուհասէրէ ասքէրի պուլունտուղունտան, Գարսըն պիր կիճէտտէ ալընմասը օ գատար ինանըլմազ շէյ իտի քի, իչթիթիլիր իչթիթիլմէզ, միճերրէտ պիր խըյանէթէ համլ օլունտու։ լաքին Ռուսլարըն քիւլլի թէլէֆաթը վէ օն իքի սաաթ սիւրէն գահրամանքեարի պիր մուհարէպէ, պու իթիգատը իսլթալ իթտի։

Գարսըն ալընմասը հէմ Մոսգոֆլարըն ճէսարէթի վէ կէօզ բէքլիյինտէն հէմ տէ Գարսըն պագը թէրաֆլարընն զայիֆ պրաղըլմասընտան նէշաթ իթմիշ տիր տէյի էրպապը վուղուֆ հիւքմ իթմիշ տիր։

Կէրէք Գըրըմ սէֆիթինտէ Մուրավիէֆ իլէ Գարս մուհարէպէսինտէ պուլունան Ռուսիա զապթանը վէ կէրէք մուախխարէն քէշֆ իտէն իւմէրա Գարս ալընմազ պիր գալէ տիր իթիգատընտա իտիլէր։ վէ վագտա տա էօյլէ օլապիլիրտի էյէր պու պէշտէնին իսթիհքեամաթընը եարան միհէնտիզէր, Գարսըն էն գայիֆ եէրինի, եանի Գարս չայը վատիսինի աչըգտա պրագմըշ օլայըրլար։

Էվվէլա ատէթ տիր քի ասքերին տէպպօյու մահզէնի իթթիխազ օլունան պիր մահալ իսթէր շէհր օլուն իսթէր օրտու, չիմտիքի ֆէնը հարպ իւզրէ լաղըմ տըր քի տիւշմէնին պիր զարպը տէսթէյէ հիւճիւմ իտէմէյէճէյի վէ վուրուպ ալամայաճաղը սիւրէթտէ պիր տիվար եա մէթերիս իչինտէ պուլունտու։

Գարսըն գալէ տիվարը իսէ եէր եէր չօգտան խարապ օլմուշ վէ եըգըլմըշ պիր տիվար ըտը։ Իմտի շէհր աչըգ կիպի իտի, վէ օվա թէրաֆը օ տէրէճէ իհմալ օլունմուշտու քի, օ թէրաֆտան պագան Գարսըն պիր հարպ մահալի օլտուղունա ինանամազ ըտը։

Իքինճի տըգգաթ օլունաճագ շէյ, տիւշմէն թօքլարընը կէլիպ շէհրի տէյէճէք գատար եագըն եէրլէրէ եանաչտըրմամագ տըր։ Գարստա Շըմատան Գարատաղ գաեալարընտան Գրպէյտէն Գարս չայընա գատար պիրի պիրինի մուհաֆազա իտէր. չաբբաղամա վէ եարըմ՛այ շէքլինտէ թապիալար եաբըլաճագ եէրտէ, քի տիւշմէն եանաչամասըն, Օսմանը միհէնտիսլէրի եալընըզ իւչ թապիա եաբմըշլար ըտը. եանի Հաֆրզ բաշա, Գաճալը, վէ Սիվարի թապիալարընը. պունլարընն հիչ պիրինին շէքլի օ պիրինէ պէնզէմէյիպ, վէ շէհրտէն պիր քիլօմէթրօ ուզագտա օլտուգլարընտան հիչ պիր իշէ եարամայաճագլարը տէրքեար իտի։ Զիւնքի Ռուսլար պու թապիալարընն արգասընտան Գարսը սէրպէսթ սէրպէսթ տէօյիւպ երգապիլիրլէր իտի, վէ էյէր Գարսը քէնտիլէրինէ գըշլագ իթմէյի գուրմամըշ օլսալար, թէքմիլ վերան իտէպիլիրլէր իտի. պիր տէ օրալարը հէմ սէրթ թաշլըգ գայալդգ օլտուղունտան թապիալարընն հիչ հէնտէյի եօղուտու, վէ օլան տա մահալըզ շէյլեր իտի։

Իչիւնճիւ տրգգաթա չայեան շէյ, թապիալար էօյլէ եաբըլմալըրը քի հէր պիրի տիւշմէնէ տայանըպ քէնտինի մուհաֆազա իտէպիլսին։ Պու թապիալարընն չօղու եէրինտէ օլմաեըպ, եանի տիւշմէն թօքունտան պարընաճագ եէրլէրտէ օլմատըգտան մատտա հիչ պիրինտէ սու տա եօգուտու եէյէճէք տէ վէ հէր շէյ հէր կիւն շէհրտէն թաշընաճագտը։

Լաքին պունլարընն ճիւմլէսինտէն զիատէ էն պէօյիւք գուսուր, պու թապիալարը պիրի պիրինէ պիրլէնէ պիրլէշիրէճէք լաղըմ եօլլարը տախի օլմամասըյլա, օնտան մատտա թէբէլէրտէ օլան թապիալար էօյլէ բաշարըզ գաեա-

ԴԱՌՆԱԼՈՒ

Ս. Փ. Գ. ԳԱՐԵՆԻ

Եվ մեկ անգամ ևս ինչպես հարկավոր է, ինչպես ամենայն ինչ, ինչպես ամենայն ինչ, ինչպես ամենայն ինչ

Խղճալի պանդուխտն անոք և անօգնական պանդոկի մը անկիւն ապականեալ օդով սենեկի մը մէջ հիւանդ և դժանախտի ընկողմանեալ իր բոլոր յոյսը իր սենեկակից եղբարց վրայ դրած է, որ իրեն պուտ մը ջուր և դգալ մը ապուր ճարեն՝ երբ իրիկուընէ իրիկուն իրենց աշխատութենէն իր քով դառնան։

Երեւակայելն անդա՛ սոսկում կը պատճառէ թէ այս օրինակ հիւանդի մը վիճակն ի՞նչ աւաղելի և թշուառ կը լինի, երբ ամեն վայրկենական խնամքէ զրկուած, իւր ազքատութեան համար կարող չէ ոչ բժիշկ մը հրաւիրել և ոչ իրեն հոգածութիւն ընող մէկը շարունակ քովն ունենալ։ Ահա այս ամեն պատճառներով հիւանդութիւնն օր ըստ օրէ կը ծանրանայ, և մինչդեռ գրեթէ խելակորոյս և հոգեւարք եղած կը տեսնեն իր սենեկակիցներն, այնուհետև հազիւ կը մտաբերեն իրենց ախտացեալ ընկերն յԱզգ. Հիւանդանոց փոխադրելու։ Զանց կ'ընեմք այսպիսի պարագայից մէջ անխիղճ և անգութ անձանց ոմանց կողմանէ հիւանդացելոյն ունեցած գոյից կամ ստացուածոց վրայ գործուած խարդաւանութեանց, որք հիւանդին կեանքը մահու մատնելէ զկնի, նորա չարաչար աշխատութեանց սակաւ արդիւնքն ալ նորա ընտանիքէն կամ ազգականներէն կը յափշտակեն։

Արդ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնս այս ու ասոնց նման պարագաներն նկատողութեան առնլով, կը փութայ յայտարարել գլխաւորապէս մեր սիրելի պանդուխտ ազգայնոց, որ Տէր պահեսցէ իրենց որ և իցէ հիւանդութիւն մը պատահած ատեն անմիջապէս վստահութեամբ դիմեն Ազգին իրենց համար պատրաստած Հիւանդանոցն, ուր ամեն տեսակ խնամք և դարման Հրի կը մատակարարուին իրենց։ ուր մշտակայ և այցելու բժիշկներ կան, և յատուկ դեղարան, ուր բժիշկին պատուէրին համաձայն քանի անգամ որ հարկ է, կերակուր և ըմպելի, ուր գործունեայ հիւանդապահներ և սպասաւորներ կը խնամեն զինքը և կը դարմանեն։ Եւ փոխանակ ապականեալ օդի մէջ ապրելու, առողջարար և օդաւէտ տեղ և անկողին և որ մեծն է հոգևոր մխիթարութիւն ևս կը գտնէ, սուրբ խորհրդոց մատակարար քահանայն իր գլխուն վերև ունենալով։

Եւ բաց յայսցանէ՝ պանդուխտ հիւանդն իր վաստակած գոյքը ինչ որ ալ լինի կրնայ ցուցակաւ յանձնել Հոգաբարձութեան, և յետ առողջութեան կրկին ամբողջապէս ընդունիլ, և եթէ մահ իսկ պատահի կրնայ վստահիլ, որ իւր ունեցածն իւր օրինաւոր ժառանգաց ձեռքը կը հասնի ապահովապէս։

Ահա այս խորհրդով կը յայտարարեմք մեր բոլոր պանդուխտ ազգայնոց, և մասնաւորապէս բոլոր պանդոկներու սենեկապետ (օտապաշի) եղբարց, որ իրենց թշուառ հիւանդները չթողուն պատներեսին անխնամ. այլ հիւանդութեան առաջին օրն ղրկեն ի Հիւանդանոց Ազգիս, որպէս զի ամեն հոգ և դարման ընդունելով, ազատուին և բժշկուին, և առողջութեամբ դառնան ի հայրենիս իրենց սիրելի ընտանեաց գիրկը, որոց բարութեանն համար յանձն առած են պանդխտիլ։

Ուրեմն ով սիրելի եղբարք մեր պանդուխտք, Հոգաբարձութիւնս ոչն Ցայտարարութեամբ իր պարտքը կատարած համարելով, ձեզ կը թողու մտածել ձեր օգուտը. և ձեր առողջապահութեան վրայ հոգ տանելով, հիւանդութենէ շուտով ազատուելու համար ալ, անմիջապէս դիմել ի Ս. Փրկչեան Ազգային Հիւանդանոցս որ պատրաստուած է ձեզ համար։

Ադամ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան

Էսայեան Յովհաննէս
Թիւրապեան Տօգթէօր
Կիւլպէկեան Մ. Սերովբէ
Կիւմիւշկէրտան Տիգրան
Մերասեփեան Պետրոս
Յակոբեան Միքայէլ
Ռաֆայէլեան Տօգթէօր
Սվաճեան Սարգիս

1879 փետրուար 1

Գրաս. Ազգ. Հիւանդանոցի
Մեծ-Նոր խան միջնայարկ թիւ 49

Զէյթուն դեղէմ

Սատրազամ հազրէթլէրինին տավէթը մախսուսու իւզերինէ, չէգան ճումա իրթէսի կիւնիւ իքնէ Նէֆէր Զէյթունլուլար, եանի Ֆրնուզ վանահայրը գերապատիւ Նիկողայոս սրբազան իլէ Զաքարեան Յարութիւն էֆէնտի, Բաթրիգխանէ թէրճէմանը Մինաս Զէրաղ էֆէնտի իլէ պիրլիքտէ սատրը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտերէք, իհթիրամաթլա գապուլ օլունմուշլար տըր։

Վուգուս պուլան միւլագաթտա, Զէյթուն ահվալը հազրէթսինին իւզերինէ միւմանիլէյհիւմէֆէնտիլէր, սատրազամ հազրէթլէրինին նազար վէ մերհամէթինի տավէթ իթմիշլէր, վէ Զէյթունլու միւլէթտաշլարըմըզըն հիւքիւմէթ մէմուրլարը թարաֆընտան չէքմէքտէ օլտուգլարը մէշագգաթը կյղահ, վէ Զէյթուն մատտէսինին նէ՛ օլտուղունու վէ նէտէն իսապէթ իթտիյինի պէյան, վէ ալէլ խուսուս քէնտի միւրաալարը նէ օլտուղունու արզ կյէյիպ, պիր էրմէնի գայմագամը վէ պիր տէվերկիլէրին ազալմասընը թալեպ վէ րիճա կյէմիշլէր տիր։

Պատէհու Մարաշ վէ Հալէպտէ Զէյթունլու մահպուսինին սեպիլի թախլիսէլէրինի տաիր ըէճա իթմիշլէր, վէ պունա տայիր Հալէպ վալիսինէ պա թելէկրաֆ էմր վէրիլմիշ իքէն, վալի թարաֆընտան պաղը էսպապա մէպնի մումանատթ օլունաուղունու սատրազամ հազրէթլէրինէ պիլտիրմիշլէր տիր։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի Զէյթուն իշին պիր էրմէնի գայմագամը նասպընը վատ, վէ վերկի վէ մահպուսին մեսելէլերի իշին պիր գոմիսիոնը մախսուս կէոնտերիլէճէյինի պէյան պույրուրմուշլար տըր։

Միւմանիլէյհիւմ իքի էֆէնտիլէր, Զէյթուն միլլէթտաշլարըմըզըն տէվլէթէ ասի օլմատըգլարընը, վէ ֆագաթ քէնտի հալլէրինտէն միւթէշէքքի օլտուգլարընը պէյան իտիպ, պու խուսուստա տէվլէթը Ալիյէնին ատալէթի վէ մերհամէթլէրինի տէֆթէրլէ տավէթ իթմիշլէր տիր։

Ս. Պողոս Հայ հազրէթլէրի Զէյթուն դեղեմ Վարդ

Գրպրը ճէղիրէսինտէ միւթէմէքքին պուլունան միլլէթիմիզ էֆրատը վէ անլերին բէյսի ռուհանիսի օլան Արժ. Հիւնքեարպէյէնտեան վարդապետ հագդընտա կէօսթէրիլէն հիւանի թէվէճճիւհատէն վէ իհթիմամը մախսուստան ալայը, ճէզիրէի մէզքիւրի վալիսի հազրէթլէրինէ Ս. Պատրիարք հազրէթլէրի թարաֆընտան պիր գրթա թէշէքքիւրնամէ կէոնտէրիլմիշ, վէ պու թէշէքքիւրնամէտէ այնի հիմայէ վէ իհթիմամին տէվամը իլթիմաս պույրուլմուշ տուր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Աժան Հավս

Վիէննա, 15 փետրվար

Թէէմին իտիլտիկինէ նազարէն, եարբն Իւոդ Ղաէնո եէնի գապինէթին թէշքիլինի իլան իտէճէք տիր։

Մ. ալ Սիթրէմաեէր, մէճլիսի վիւքէլա ըէյիսի, վէ գօնթ ալ Թաաֆ տախիլեէ նազընը օլաճագլար տըր։ Վիւքէլայի սայիրէ քէնտի մէմուրիեէթլէրինտէ իպգա օլունուպ, եալընզ բրէնս Օէրսբէրկ իլէ թանժէր գապինէթտէն չէքիլմէքտէ տիրլէր։

Բէշթա, 15 փետրվար

Մէպուսան գամարասընտա, մէճլիսի վիւքէլա ըէյիսի, Բրակա մուահէտէսինին Յինճի պէնտինին լազվինա տայիր վուգուպուլան պիր օիւալէ ճէվապ վէրէրէք, մէզքիւր պէնտին իճրասը, Ավսթրիա տէվլէթինին մէնաֆիինտէն օլմընընը վէ պունուն լազվը պիր թագըմ միւնազաթը ախիրէնին էսնիւնիւ ալտընընը, վէ Աւսթրիանին Ալէմանիա իլէ միւնասէպաթը տօսթանէսինի տանա զիւատէ գավիւէշտիրմէյինի պէեան իմզմիշ տիր։

Վիէննա, 15 փետրվար

Ռուսի Ղաէնո, պալէատէ իշար օլունան եէնի գապինէթին թէշքիլինի նէշր իտիեօր։

Բէթրսպուրկ, 15 փետրվար

Ամբասսատոր Ռուսիւն պէեանընա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու եա եարբն վէ եախօտ եարբն տէյիլ օլ պիր կիւն պէքլէնիլմէքտէ տիր, վէ տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ռուսիա տէվլէթի պէյնինտէ ադտ օլունան մուահէտէյի գաթիեէ պու կիւն Սէն Բէթրսպուրկա վասլ օլաճագ տըր։

Բարիս, 15 փետրվար

Ֆրանսանըն պիլճիմէ լիմանլարընտա գարանթինա գայտէսի ճարի օլմագ իշին, վիւքէլանըն գարարը յա հիւքիւմէթ թարաֆընտան պիր էմր նէշր օլունմուշ տըր։ Պահրը Ազգ. վէ Պահրը Սիեահ իլէ ումումի թիւրքիա սէվահիլինտէն կէլէն հէր նէվի էշեա հագդընտա թէմիզլի բաթէնթասը օլսա պիլէ գարանթինա ուսուլինէ ըիաեէթ իտիլէճէք տիր։

Աթինա, 15 փետրվար

Բրէվէզատան ալընան թէլէկրաֆլարա կէօրէ, թահտիտի հուտուտ գոմիսիոնու չզգան բէնչէնպիհ կիւնիւ իւշիւնճիւ իճթիմանի ադտ իթմիշ, վէ լաքին Մուխթար բաշա հազրէթլէրի, գօնկրէ բրօթոգոլարընտա միւնտերիճ օլան մէվատը, գաթի գարարլար մագամընտա թանըմագ իշին էմր ալմամըշ օլտուղունու պէեան իյլէտիյինտէն, մէզքիւր իճթիմա տախի հիչ պիր նէթիճէ հասըլ իթմէեերէք, տագըլմըշտըր։

Մէճլիս մաղպաթասընըն իմզալանմասընտան սոնրա, Եունան գոմիսէրլերի Բրէվէզաեը թէրք իթմէկէ հազըրլանմըշլար տըր, ֆագաթ Մուխթար բաշա հազրէթլերի Պապը Ալիսէն թալիմաթը ճէտիակէ վիլայէթընը օլտուղունու պիլտիրմէսի իւզերինէ, միւտաֆիէ մուրախխասլար հարէքէթ վէ ազիմէթլերինի թէէխիր իթմէէ գարար վերմիշլէր տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ում. տիւն ագչ. գաբան.			14– 8
Պու սապահ 5 շուպաթ աչլըը			14–14
Իսթիգ.	63 (Մութօն)	6 % ֆր.	72–
»	65 »	6 % ֆր.	81–
»	69 (բինար)	6	80–
»	72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		25-50
»	73	6 ֆի.	72–
Ռումէլի չըմէնաբիէր		3	51–
Ագճէ ֆայէզի		%	9–

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5–15
Ստամպօլ պանգասը	6–15
Օսիէթէ ժէնէրալ	4–24
Թրամվայ	1–85

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը	100 ղրշտան	Ղշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		107-30
Մէթալիք	»	123–
Պապըր	»	184–
Գայմէ	»	437–
Ինկիլիզ լիրասը		109-25
Ֆրանսըզ ալթունու		87–12
Բօլ		89- 8
Գրիմիզ ալթունու		51–10

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրսաադէթ Թրամվայ Հէրէէրինին Իլանը

Մէճլիսի իտարէնին գարարը յալա, աքսիօն սահիպլէրինին ատէթտէն օլան մէճլիսի ումումի, 1879 24,8 մարտտա վէ ալաֆրանկա էօյլէտէն պիր սաաթ սոնրա, Շիրքէթին Ազապ Գարուսու ճամիսինտէ վագը 27 Նիւմէրօլու մահէլլի իճթիմանտէ թօքլանաճագ տըր։

Ագալլի 1 ատէտ աքսիօնու օլան աքսիօն սահիպլէրի, պու իճթիմատէ հազրը պուլունմաեը արզու իմտիքլէրինտէ, հիչ տէյիլ իսէ իճթիմատէն ալթը կիւն էվվէլ սենէտլէրինի Շիրքէթին սանալընա թէսլիմ իտէճէքլէրի կիպի, մէմալիքի էճնէպիեէտտէ պուլունան աքսիօն սահիպլէրի տաթի գանունամէնին 37 ինճի պէնտի ահքամընճա, Բարիստէ Լաֆաեէթ սոգաղընտա Մ. Ժ. Գամանտօնուն վէ գումբանիասընըն 31 Նիւմէրօլու մաղազասընա թէսլիմ իմմէլի տիրլէր։

Մէճլիսի ումումինին թահթը թէղէքքիւրէ ալաճագ օլտուղու մէվատտ պէր վէճճի աթի տիր.

1° 1878 դեկտ. 31 տէ գարարլաշարրըլան պիլանչօլարընը, մուհասէպէ էրլին վէ տէֆթէրլէրին թաստիգի, վէ թէմէթթիւհուն թէվզիի։

2° Սէրմաեէնին թէնէզզիւլիւնիւն, վէ աքսիօն մուպահաեաթը իւզերինէ, վէ 1878 մարտ 11 թարիխլի մէճլիսի ումումինին գարարը մուճիպինճէ իճրա օլունան շիրքէթ մուհասէպէյի ումումիեէսինին թաստիգի։

3° Նիզամնամէնին 18 վէ 21ինճի պէնտլէրի ահքամընճա Մէճլիսի իտարէտէն խուրուճ իյլէեէն իքի ազալարըն եէրինէ պաշգալարընըն նասպը։ 3—3

Մէ՞ոէրէ Ո-մոմ
Գ. Վիթէրպօ

Սթամպօլ 8 փետր. 1879

Կէչէն 1292 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան շուպաթ նիհայէթինէ գատար Տէրսաատէթ կէօմրիւքլերինէ պիլվիրուտ իւզերէրինէ պիր սէնէ պիր կիւն միւատէթ միւրուր իյլէտիյի հալտէ, ասհապը զուհուր իմմէմէսինտէն տօլայը գալմըշ օլան էշեա նիղամէն սաթըլմագ իւզրէ, իշպումանը ճարիի բումինին 6ընճը սալը կ'ունիւնտէն իթիպարէն հաֆթատա իւչ տէֆա, եանի, պէհէր սալը վէ բէնչէնպէ վէ ճումա կիւնլերի սաաթ ալթընտան օն պուչուղա գատար Տէրսաատէթ էմմասը տախիլիյէ կէօմրիւյինտէ միւզայէտէի ալէնիյէ սի իճրա օլունաճաղը ճիհէթլէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գելընը։

Սթամպօլ 1 շուպաթ
1879 2—2

Եաղճը խանընտա իւսթ գաթտա 21 նումէրօլու օտատա, հէր կիւն էօյլէտէն սօղրա, թիւրքճէ ֆրանսըզճա վէ ինկիլիզճէ լիսանլարը թէտրիս իլէ պէրապէր, էլսինէյի՝ մէզքիւրէտէն պիլ ճիւմլէ թահրիրաթը միւթէնէվվիյէ, եանի, մէքեաթիրը թիւճճարիյէ վէ սայիրէ ուսուլու միւթմախազէ իւզերէ թանպիմ վէ թահրիր, վէ թալիպ օլանլարըն հէր վէճճլէ խօշնուտ իտիլէճէյի խասսէթէն իլան օլունուր։ 26—2

Սահակ Էմրէյ
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՊԱԱՅԸ ԹԻՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԹԵԱՐ

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆՕՆԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սէրմայէ	75,000,009	ֆրանգ.
Էտա օլուանն	37,500,000	»
Իհթիսաթ սանտրըղընտա մէվճուտ	11,901,300	» 17 սանթիմ

ՄԱԳԱՐԼԱՐԸ

ԼԻՕՆ	Ս. ԲԷԹՐԷՍԲՈՐԿ
ԲԱՐԻՍ	ՄԱՏՐԻՏ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ԺԸՆԷՎ
ԼՕՆՏՐԱ	ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԷ
ՎԻԷՆՆԱ	ՄԸՍԸԸ

Վէ սայըը պիր չօգ պէլտէլէրտէ։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիմէ պանդա մուամէլէլերինի տեր իւհտէ իտէր։

Էսհամ իւզերինէ, իգրազ իտէր. (Էօտիւնճ վէրիր)։

Էսհամ ըէհին ալտարագ հիսապը ճարի տչար։

Ֆրանսայա վէ սայըը էճնէպի մէմլէքէթլերինէ բօլիցա քէշիտէ իտէր։

Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ իթիմատամէլեր վէրիր։

Պօրտա իշլերի իշին վէրիլէն էմրլերի իճրա իտէր։

Էսհամ հրիզ իտէր։

Թէպլիմ օլան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգապիլինտէ շէրայիթի մալիմէ իլէ պօնօլար վէրիր։

Սինոդօլտէ մոթորը (իտարէսի). — Ն° 10 Մէրթէպանի սոգաղը. — Եագուպ խան Ղալաթատա։